

Holland 72 Festival

Aktueel Muziektheater III
Kain en Abel

Amsterdam – De Brakke Grond
maandag 26 juni 1972 – 20.30 en 22.15 uur

Den Haag – HOT Theater
woensdag 28 juni 1972 – 20.30 en 22.15 uur

Aktueel Muziek- theater III

Programma

Willem Breuker/Lodewijk de Boer

Kaïn en Abel (1972)
een spel van zang, muziek en dans
in negen delen

Instant Composers Pool :

Willem van Manen, trombone – Kaïn
Willem Breuker, saxofoon – Abel
Maarten van Regteren Altena, bas –
God

Herman de Wit, tenorsaxofoon –
Henoeh

Peter Bennink, altsaxofoon – Het
Zwarte Schaaap

Han Bennink, slagwerk – De Demiurg
Burton Greene, declamatie, piano –
De Nieuwe Mens

Nederlands Blazers Ensemble :

Paul Verhey, fluit

Werner Herbers, hobo

George Pieterse, klarinet

Hens Otter, klarinet, alt- en
tenoorsaxofoon

Joep Terwey, fagot

Jan Peeters, hoorn

John Floore, trompet

Donald Blakeslee, tuba

Henk Votel, acteur

Simon Kramer, scenograaf

Theo Wessels, techniek

Kaïn en Abel

De 'opera Comique' Kaïn en Abel, zoals hij ontworpen is door Willem Breuker en Lodewijk de Boer, zou men evengoed Jacob en Ezau, Laurel en Hardy, Efraïm en Manasse of zelfs C. en A. kunnen heten.

Als handvat gebruikten de makers de perikop Genesis vier, vers 1 t/m 16 waarin de broedermoord van Kaïn op Abel, c.q. de moord van de landbouw op de veeteelt, beschreven wordt.

Dit thema is niet meer dan een aanleiding.

Het gaf de makers de gelegenheid een aantal, naar hun inzicht belangrijke zaken aan de orde te stellen. De extra 'lagen' die zij in deze vertoning aanbrachten zijn de 'broedermoord' van de z.g. serieuze muziek op de z.g. minder serieuze muziek; het conflict tussen de gesubsidieerde en de on-gesubsidieerde kunstenaar en het fenomeen van de on-persoon (dubbelhartig en meningloos tegelijk) van GOD, (lees: subsidient en beheerder van de gemeenschapsgelden) zetelend in de C.R.M. Hemelen te Aerdenhout. . .

Zo wordt b.v. het offer van Abel (lees: subsidieaanvraag) door GOD met een handvol papiergeld gehonoreerd; uitsluitend omdat Abel (lees: de hardwerkende kunstenaar) in zijn onderhoud voorziet door het houden van lezingen en het geven van lessen.

Dit in tegenstelling tot Kaïn, wiens 'bekwaamheid' en dus 'bestaansrecht' als kunstenaar door de vergadering van subsidienten in twijfel wordt getrokken.

De voornaamste rollen zullen gespeeld en gezongen worden door leden van de I.C.P. en het Nederlands Blazers Ensemble.

Er is één acteur die als voorganger-explicateur optreedt en de toeschouwers wegwijst maakt in een oerwoud van multidimensionale handeling, en muzikale ongerijmdheden.

Het stuk 'KAÏN EN ABEL', dat ongeveer een uur in beslag zal nemen, wordt op de avond van zijn wereldpremière twee keer uitgevoerd.

Dit in verband met het feit dat er altijd mensen zijn die het de eerste keer niet helemaal begrepen hebben, of voor die mensen die er niet genoeg van kunnen krijgen.

De uitvoerenden zijn:

Het Nederlands Blazers Ensemble

Een I.C.P.-groep

Henk Votel (akteur)

Simon Kramer (dekor)

Theo Wessels (techniek)

Muziek: Willem Breuker

Tekst en regie: Lodewijk de Boer.

Cain and Abel

The 'Comic Opera', Cain and Abel, as it is conceived by Willem Breuker and Lodewijk de Boer, could as well be called Jacob and Esau, Laurel and Hardy, Efraïm and Manasse or even C & A.

As a hinge, the creators used the pericope, Genesis IV, verses 1-16, which describes Cain's slaughter of his brother Abel, or agriculture's murder of cattle rearing. This theme is not more than a pivot. It gives the authors the opportunity of putting forward a number of questions important to them. The additional interpretations brought up in this production are, the 'fratricide' of so-called serious music of so-called less serious music; the conflict between subsidised and unsubsidised artists, and the phenomenon of the a-personality (double-faced and at the same time opinionless) of GOD, (re: subsidiser and manager of community finances) seated in the heavens of the Ministry of Cultural, Recreational and Social Affairs in Aardenhout.

So for instance, God rewards Abel for his offering (re: request for a subsidiary) with a handful of paper money; exclusively because Abel (re: the hard-working artist) supports himself by giving lectures and teaching.

This is in contrast to Cain, whose 'capability' and thus his 'right of existence' as an artist is doubted by the gathering of subsidients. The principal roles will be played and sung by members of the I.C.P. and the Dutch Wind Ensemble.

One actor functions as a narrator-commentator who makes the audience conscious of a maze of multi-dimensional scenes and musical absurdities.

The opera Cain and Abel, which lasts about an hour, will be performed twice on the evening of its world-premiere. This is because there are always people who do not completely understand it the first time, or people who are unsatiated.

The performers are:

The Dutch Wind Ensemble

An I.C.P. group

Henk Votel (actor)

Simon Kramer (décor)

Theo Wessels (technician)

Music: Willem Breuker

Text and direction: Lodewijk de Boer

Willem Breuker

geboren in Zuid-Kameroen in het jaar 1944, kreeg zijn opleiding bij Gottlieb W. Koepelmann te Berlijn.

Na een vergeefse poging tot het behalen van zijn Prix d'excellence en het verkrijgen van de Nederlandse Nationaliteit, voltooide hij zijn algemeen-muzikale vorming bij Mevrouw Aaltje Geertruida Voorachter-Watbreder te Abcoude.

Om in zijn dagelijks onderhoud te voorzien was hij lange tijd werkzaam als criticus en assistent artistiek leider.

In eerstgenoemde functie bezocht hij veel buitenlandse festivals, waardoor hij een schat aan buitenlandse relaties verwierf.

Op internationale festivals zoals: Donaueschingen, Darmstadt, Warschauer Herbst, Baden-Baden en The Festival of Modern Music in Topeko-Mexico, werd hij een graag geziene gast. Zijn vele composities werden door pers en publiek met groot enthousiasme ontvangen.

Inmiddels waren zijn buitenlandse successen ook in Nederland niet onopgemerkt gebleven.

De Nederlandse regering verstrekke hem dan ook bij zijn terugkeer een opdracht tot het schrijven van een compositie ter gelegenheid van het internationale project De Deltawerken.

Onder de titel 'DE ZOUTE DRIEHOEK', met als ondertitel 'Waarin een Klein Land Groot Kan Zijn', werd dit gigantische oratorium uitgevoerd op een onvergetelijke zonovergoten dag, waarbij zowel het gemengde koor, als het gemengde orkest plaats hadden genomen op twee voor deze gelegenheid speciaal aangepaste, gepaviseerde baggerschuiten.

Menigeen zal zich de integrale Eurovisie-uitzending herinneren, waarbij als speciale attractie de toenmalige minister van C.R.M. de beginmaten van dit werk onder zijn directie nam.

Dit was een van de vele hoogtepunten uit zijn zowel korte als succesrijke carrière.

Zijn warm-menselijke interesse en sociale bewogenheid brachten hem al snel in contact met het Nederlands Theatergebeuren en haar mentor Lodewijk de Boer. Het Holland Festival mag zich dan ook gelukkig prijzen dat beide kunstenaars bereid zijn gevonden tot het creëren van het muzikale theaterwerk *Kain* en *Abel*; een spel van zang, muziek en dans, met een educatief-revolutionair karakter.

J.E.

Amsterdam, 14 mei 1972

v.l.n.r. Willem Breuker, Simon Kramer, Lodewijk de Boer

Willem Breuker

Willem Breuker, born in the South Cameroons in 1944, received his training from Gottlieb W. Koepelmann in Berlin. After trying in vain to win the Prix d'excellence and to gain Dutch nationality, he exhibited his general musical grounding with Mrs. Emily Getrude Shufflebottom-Plumpit in Abcoude.

In order to make sure of his daily livelihood, he worked for a long time as a critic and assistant artistic leader. In the former post he visited many foreign festivals, and through this he built up for himself an enormous number of foreign connections. In festivals such as Donaueschingen, Darmstadt, Warsaw Herbst, Baden-Baden, and the Festival of Modern Music in Topeko, Mexico, he was a very welcome guest. His many compositions were received with enthusiasm by both press and public. In the meantime his successes abroad did not remain unnoticed in the Netherlands either. On his return, the Dutch government commissioned him to write a composition on the occasion of the international project 'The Delta Works'.

Under the title 'The Salt Triangle', and sub-titled 'How A Small Land Can Be Big', this gigantic oratorio was performed on a never-to-be-forgotten, sun-drenched day with both the mixed choir and the mixed orchestra taking their places on the two mud-hoppers specially adapted and decorated for the occasion. Many people will still remember the Eurovision broadcast, in which, as a special attraction, the then minister of Culture, Recreation, and Social Affairs personally conducted the opening bars of the work. This was one of the many high-lights of his career, which has been as short as it has been successful. His warm, humane interest and social commitment quickly brought him into contact with the Netherlands Theatre Happenings, and its mentor Lodewijk de Boer. The Holland Festival may, then, also consider it a great honour that these two artists were prepared to create together the music-theatre piece 'Cain and Abel'; a piece with song, music and dance, with an educational and revolutionary character.

J.E.

Amsterdam, 14th May 1972

Lodewijk de Boer

werd geboren in 1872 als zoon uit een oud patriciërsgezin. Tegen de zin van van zijn ouders stichtte hij op zeer jeugdige leeftijd een reizend volkstoneelgezelschap dat uitverkochte zalen trok in verschillende Buurt- en Club-huizen. Zijn ouders die geen brood zagen in dit sociaal onzekere en moreel laag-bij-de-grondse artiestenleven, van reizen en trekken en trekken, stuurden hem naar het Amsterdams Conservatorium, waar hij, van de weeromstuit, met grote tegenzin en lange tanden Altviool studeerde. Dit was het begin van een schier eindeloze en moeizame lijdensweg, vervuld van tegenslagen die de zo jeugdige kunstenaar tot een verbitterd wrak zouden maken.

Na het behalen van zijn eindexamen als orgeldraaier, werd hij tot zijn groot verdriet als altviolist bij het Concertgebouworkest aangenomen, alwaar hij zes nachtmerrie-achtige seizoenen vol maakte.

Omdat zijn oude liefde, Het Toneel, hem niet helemaal had losgelaten besloot hij zijn lot zelf in handen te nemen; nam zijn ontslag bij het Concertgebouworkest en solliciteerde naar de vrijgekomen functie van assistent zeilwrijver bij de toneelgroep Studio.

Hij werd door zijn plastische bewegingen ontdekt als regisseur door Dr. Han W. Surink, die hem een lange en moeizame carrière voorspelde.

Onder het motto: 'de kruijk gaat net zo lang te water tot hij zwart ziet' kneuter hij op smalle basis verder aan een met zorgen en weerzin vervulde carrière van toneelschrijver-regisseur.

Zijn samenwerking met W. Breuker vervult hem met grote zorg en afgrijzen. Hij voelt zich dermate gekwetst door de Opdracht om de tekst te schrijven voor Kaïn en Abel, dat hij zich momenteel onder behandeling van een psychiater bevindt. Met als gevolg dat op dit moment, van deze co-productie nog geen letter op papier staat.

K.U.

Amsterdam, 15 mei 1972

Lodewijk de Boer

Lodewijk de Boer was born in 1872, the son of an old patrician family. Against the wishes of his parents, at a very early age he founded a travelling repertory theatre group, which attracted capacity audiences in various neighbourhood and club houses. His parents, who saw no prospects in this socially insecure and morally vulgar artists' life of journeys and continued travelling, trailing and traipsing, sent him to the Amsterdam Conservatorium, where, on the rebound and with great antipathy he dawdled over his viola studies.

This was the beginning of an almost endless and difficult path of suffering, filled with misfortunes that would reduce so young an artist to an embittered wreck. After he had graduated as an organ-grinder, he was employed, to his great despair, as a violist with the Concertgebouw Orchestra, with whom he completed six nightmarish seasons.

As his former love, the Stage, had never really let him escape, he decided to take his fate into his own hands; resigning from the Concertgebouw Orchestra, he applied for the vacant position of assistant floor sweeper with the stage group 'Studio'. Thanks to the plasticity of his movements, he caught the eye of Dr. Han W. Surink, who saw in him a future director, and who predicted that his career would be long and difficult.

Taking as his motto 'Don't count your bridges until they are hatched', he grumbled further on his way — on a limited basis — and with worries and repugnance entered on a career as playwright and director.

His collaboration with W. Breuker fills him with trepidation and horror. The commission to write the text for 'Cain and Abel' offended him so much that at the present moment he is under the care of a psychiatrist. Consequently, at this moment not a single word has yet been put on paper for this co-production.

K.U.

Amsterdam, 15th May 1972

Simon Kramer

geboren 2-7-'40, uit een geslacht van pelterijenhandelaars in Opper Silezië. Na zijn opleiding voltooid te hebben werd hij tramconductor, achtereenvolgens op de lijnen 1, 2, 3, 4, 5, 7 en 9. Hij reed ook nog op de lijnen 10, 13, 16, 17, 24, 25, en 27.

Na eervol ontslag bij de tram, werkte hij als aankomend toneelassistent, waar hij prijzen ontving voor het verslepen van dekors.

Kwam tegelijkertijd als kunstschilder al snel in de belangstelling en had overzichttentoonstellingen o.a. in het Grote Tentoonstellinghuis te Brnjz, het Moderne museum te Lasjkano en in Palo Tanto.

Won verder de grote prijs van de Biennale te St-Nicolas sur Mère.

Als ontwerper verwierf hij successen met dekors voor film, televisie, opera, toneel, cabaret en voor enkele musicals zoals: 'De Honderd Gulden Story' en 'Ho Lactucat'. Ook maakte hij de dekors voor Arrabals 'En zelfs de bloemen werden geboeid'.

Wegens zijn zeer gevoelig spelen op de ventieltrombone werd hij aangezocht om de dekors te ontwerpen voor Kaïn en Abel.

Simon Kramer

born 2-7-40 in a family of fur-traders in Upper Silesia. After completing his training he became a tram conductor on the lines 1, 2, 3, 4, 5, 7 and 9 successively. He also worked on the lines 10, 13, 16, 17, 24, 25 and 27.

After honorably resigning from the tram company, he worked as an apprentice stage assistant where he won prizes for dragging away scenery.

At the same time, he soon came into the limelight as a painter and held general exhibitions, among others, in the large exhibition hall at Brnjz, the Modern Museum at Lasjkano and in Palo Tanto.

Furthermore, he won the important prize of the Biennale at St.-Nicolas sur Mère.

As a designer he gained successes with décors for films, television, opera, the stage, cabaret and for some musicals such as 'The Hundred Guilder Story' and 'Ho Lactucat'. He also did the décor for Arrabal's 'And even the flowers were fascinated'.

Because of his sensitive performance on the valve trombone, he was invited to design the décor for Cain and Abel.